

„Soča“ izhaja vsak petek in velja po pošti prejemanja ali v Gorici na dom pošiljanje:

Vse leto f. 4.46
Pol leta „ 2.20
Četvrt leta „ 1.16

Pri oznanilih in tako tudi pri „polianicah“ se plačuje za navadno tristopno vrsto:

8 kr. če se tiska 1 krat
7 „ „ „ 2 „
6 „ „ „ 3 „

Za večje črke po prostoru

SOČA

Posamezne številke se dobivajo po 8 kr. v tobakarnicah na Starém trgu in v Nanski ulici in v prodajalnici G. Likarja v Semeniških ulicah h. št. 10.

Dopisi naj se pošiljajo uredništvu Via Mercato 12, naročnika pa opravištvu „Soča“, Via Seminario št. 10.

Rokopisi se ne vračajo; dopisi naj se blagovoljno frankujejo. — Delavcem in drugim neprimernim se naročnika niža, ako se oglase pri opravištvu.

Koroško—in Goriško.

Koroški Slovenci bili so pred leti najbolj zapušteni in še zdaj se jim godi najbolj hudo v šoli in v uradu, vendar radi tega ne spijo, ampak krepko napredujejo. V Mariboru na južnem Štajerskem izhajajoč tednik „Slovenski Gospodar“ prinesel je v svoji številki z dne 7. t. m. v tem oziru prav zanimiv dopis iz Belovca, ki bo gotovo tudi naše čitatelje zanimival ter silil jih k primerjanju naših razmer s koroškimi. Jako poučni sestavek se glasi:

Po slovenskem delu Gorotana veje zdaj drugačen duh, kakor se pred malimi leti. Kdor je občeval z našimi ljudmi pred 10 leti, se čudi, ako danes pride tje, da je mogoče, v tako kratkem času toliko spremeniti. Rodoljubi so bili takrat redki in bili so v deželi steklim psom enako obrabljani, katerim se veak že iz daljave izogno in tudi, če hoče, kamen vrže za njimi. (Tako se godi zdaj nekaterim rodoljubom v Gorici).

Vsi koroški liberalni listi so izlivali svoj strup na te trpne in jih pred ljudstvom tako ogrdili, da bi še berač ne bil vzal kruha iz njihovih rok. (Tako je dandanes v Primorju.) Kako je pa danes? Iz Celovca je zginil tisti glasoviti Mačnik, pred kojega poresom se je vse treslo, ki je vso deželo strahoval, posebno pa slovensko duhovščino grdo obiral in smešil. Pobegnul je, ko je na dan prišlo več njegovih sleparij, pustil je ženo in otroke v revščini — pravi izgled liberalca! Poginila sta njegova dva lista, več ne razsaja po „Bauernzeitung“; vse mine!

Iz Beljaka pa sta zginila Lah Foresti in žid Graf (brata, kakor drugod!), ki sta tam izdajala „Beljaško Uršo“ ali „Deutsche Allgemeine Zeitung“, v nebo povzdigovala nemštvo, čeravno nobeden iz nju ni bil Nemec! Blatila in grdila pa sta slovenstvo in duhovnike! Le en sam list je liberalcem še ostal, ki se imenuje „Freie Stimmen“ in dvakrat na teden pita svoje bralce s svojo budalostjo. Reduje ga neki Dobernik, čegar oče je bil šolski sluga, doma iz Tinjske župnije, torej čisto slovenski krvi (kakor drugod!). To pa Doberniku ne brani, da je „Urgermane“ in da poveličuje starega Viljema in vse pruske glavarje bolj, ko domačega našega cesarja! (kakor drugod!)

Da dokažem, kako neumno in prismojeno ta list piše, navedem le en sam slučaj: Pri nas je veliko pomanjkanje duhovnikov. Za o so mil. g. knezoškof

vzeli v bogoslovje več čeških bogoslovcev, ker domačih ni. Da bi se pa sčasoma dobilo več domačih duhovnikov, zidajo škof Marijanišče, kjer se bojo koroški dijaki zastoj preskrbovali, samo da obljubijo, po dokončanih latinskih šolah stopiti v bogoslovje. V ta namen se nabirajo doneski vernikov; pa tudi bogateje cerkve so prošene, naj nekaj svojega premoženja prepustijo Marijanišču, saj ljudem cerkev nič ne koristi, ako ni duhovnika. List „Freie Stimmen“ pa škofu na vao moč nasprotuje; hišo, ki jo škof zidajo, imenuje „Zwingburg“ in „Zwinguri“, občinam pa svetuje, naj škofu nič ne dajo za zidanje Marijanišča, in ko bi cerkveni ključarji to sklenili, naj občinski zastop vse ovrže.

Človek bi tedaj mislil, da ta list ne mara za domače duhovnike, ker toliko nasprotuje hiši, kjer bi se taki izgojevali. Pred kratkim pa je spisal oster članek zoper škofa, zakaj da jemlje Čehi v bogoslovje, (v Trstu je iz enakoga povoda starešinstvo protestiralo) in pisal je tako ostro, da je bil list zasežen. V drugič pa je pogrel isto reč bolj ponižno, in spet škofu očital, zakaj da ne skrbijo za domače duhovnike in zakaj da jemljejo Čehi v bogoslovje. Prašam tedaj vsacega pametnega človeka: Kje je tukaj logika ali zdrava pamet? Ako škof sprejemajo češke bogoslovce, liberalcem ni prav; ako pa zidajo hišo, v kateri hočejo izgojevati domače duhovnike, jim spet ni prav! Kaj in kako naj bi škof storili, da bi bilo tem ljudem prav?

Mi Slovenci smo pa teh čeških bogoslovcev prav veseli. Zdjaj jih je v semenišču 37 in vsi so iskreni rodoljubi. Nekateri gospodje pa delujejo kot kaplani in so izvrstni možje. Domačih Slovencev pa je v bogoslovju samo sedem. Naši ljudje so prerovni, da bi dajali sinove v šole; nekaj jih je pa tudi to ostrašilo, ker skorej vsi dijaki v Celovškem zraku postanejo liberalci in nemškutarji. Duhovniki nočejo postati in če postanejo kaj drugega, zaničujejo navadno svoj slovenski rod in vlečejo z Nemci. Le sedem slovenskih bogoslovcev, kaj je to za toliko slovenskih župnij? V nevarnosti smo bili ostati brez duhovnikov ali pa dobiti nemške. Ali Bog je za nas skrbel in nam poslal toliko čeških mladeničev, ki so vsi vneti za naš narod in se pridno učijo slovenskega jezika in vsak je naročen na svoj „Mir“, še dva vkup enega nočeta brati, vsak hoče svojega imeti.

Zdjaj pa še to povem! kako se razrészirja po deželi slovenski duh. Rodoljubov je zdaj že lepo šte-

vilo. Duhovniki so vsi vneti za Slovence, pa tudi med kmeti je rodoljubov obilno število. Zdjaj imajo že nasprotniki strah in nas pustijo bolj pri miru. Zbogom Vam je, koliko smo že ustanovili podružnic sv. Cirila in Metoda, pa jih ustanovimo še več, ako Bog da. Veliko je število rodoljubov, ki stojijo v večni vojski za vero, za narod in za pravico, kakor dekanj Wieser, Ambrož, župniki Gregor Einspieler, Katnik, Škerbinec, Lutman, Šervicelj, Peterman, Centrih, Muden, Gradšnik, Pogačnik, Marinič, Šuster, Knašič, Stöckl, mnogo privizorjev in kaplanov, mnogo posvetnih rodoljubov iz vseh stanov. Pa bolje, da njih imen ne naznamim, akoravno zaslužijo, da jim posvetna hvala ne odje večnega plačila. Enega pa moram vendar še imenovati, ker so češki bogoslovci našim liberalcem tako hud trn v peti, naj Slovenci spoznajo, da se moramo teh Čehov le veseliti, ne pa jih po strahu gledati. To je Čeh g. Dragotin Rous; še le pred par leti posvečen, je ustanovil že posojilnice v Dravogradu, (Trajbergu, Drauburg), na Djekšah in v Smihelju. V Mostiču med Nemci nastavljen vendar le vedno misli na Slovence, ker vidi, da so ti bolj pomoči potrebni, in zdaj snuje posojilnico v spodnji Rožni dolini. On ne misli na kaj drugega, kakor na to, kako bi naredil, da bi se slovenskim kmetom bolje godilo, in premišljuje, kako bi ustanovil kmečke zadruge, da bi naši Slovenci bolje prodajali svoje pridelke: Koroški živino, Štajarci in Dolenjci vino itd. Slovenci imamo še precej takih ljudi, ki znajo lepo pisati, pa malo jih imamo, da bi lepe in dobre misli oživili in uresničili. Gosp. Rous pa je mož dejanja, kakor g. Miha Vošnjak ali g. Ivan Hribar, in takih mož potrebujemo!

Sploh pa se more reči, da Gorotan hitro napreduje, bližajo se nam boljši časi. Bog pomagaj še zanaprjaj!

Tako na Koroškem—a na Goriškem!

Dopisi.

Iz Brd, 12. marca. — Naš Mirnik smo bili pohodili, da bi kaj udov za družbo sv. Mohora dobili. Lepo smo bili sprejeti; še lepši pa je vspeh, ker došlo nam je lepo število udov. Zahvaljujemo

LISTEK.

Tobija Vitek.

(Iz češčine poslovenil Rozinsky)

Gospod Tobija Vitek porodil se je v nekem majhnem mesteci, a mimo vasj v okolici ni prišel dalje v svet. Pri vsem tem pa je poznal svet mnogo bolje kakor mnogokdo, ki je napravil svojo dedščino kje v Parizu ali Napolji. Kaj rad je pripovedoval majhne povestice, katere si je nabral iz svoje skušnje. Pesniške vrednosti sicer niso imele, toda toliko večja jim je bila praktična vrednost; to pa je bilo pri njih nekaj posebnega, da sta se vedno po dve in dve povestici zlagali v lepo celoto. — Nekdaj ga hvali gospod Nožek, mlad znanec, zaradi njegove previdnosti.

— Aj! — dejal je stari Vitek, smehljaje se, — sem li res takó strašno moder?

— Ves svet pravi takó, gospod Vitek; ker bi pa tudi jaz bil rad moder.....

— I, no, če hočete, to vam je kaj lahka reč; treba vam je le, gospod Nožek, da pazite, kaj in kakó delajo norci.

— Kakó? — kaj delajo norci?

— To je da, gospod Nožek! pa da drugače delate, kakor delajo in se obnašajo oni.

— Na priliko?

— Na priliko, gospod, Nožek: Za mladosti moje

živel je tukaj neki star računar, zanemarjen in grd možičak, po imenu Orel. Hodé godrnjal in momljaj je vedno sam s seboj; v celem svojem življenji je ni izpregovoril prijazne besedice s kakim človekom. Tóliko manj je pogledal kdaj komu v oči; le potuhnjeno je gledal vedno pod nogo. Kaj menite, gospod Nožek, kakó so ga imenovali ljudje?

— Kakó?..... morebiti globokomislečo glavo?

— Kaj šel — norec so mu rekali. Ha! — pomislil sem sam pri sebi (kajti pridevek norec ni mi bil posebno po volji) — kakor gospod Orel ne smeó se vesti, takó ni dobro. Pod nogo gledati, to ni spodobno: Gledaj ti raje ljudem naravnost v oči. Sam s seboj govoriti — tudi nel — govori ti raje z drugimi ljudmi. No torej, kaj menite, gospod Nožek, ali sem prav mislil?

— Aj, kaj pa da, kaj pa da!

— Hm, ne vém, morebiti pa vendar ne takó do cela prav! Tu pič nas je namreč takrat kolovratil neki plesalni učitelj, po imenu gospod Skok. Ta je gledal ljudem vedno v oči in govoril je z vsakim, ki ga je hotel poslušati. In kaj menite, kakó so ga imenovali ljudje?

— Gotovo so rekali, da je to veseljak, ki mu ni para.

— Kaj še! tudi temu so rekali norec. Ha! — pomislil sem zopet sam pri sebi, — to ti je res kaj poučna reč! Kakó naj se torej vedem, da bom moder mož? Niti ne do cela takó, kakor gospod Orel, niti ne do cela takó, kakor gospod Skok. Najpopred

gledaj lepó vsakemu v oči, kakor gospod Skok, pa tudi lepó pozorno gledaj na se, kakor gospod Orel. Govori z vsakim razumno, kakor prvi, pa tudi po tihoma sam s seboj, kakor drugi. Vidite, gospod Nožek, takó sem se obnašal jaz, a v tem tiči vsa skrivnost.

O neki drugi priložnosti prišel je k Vitku mlad kupec, gospod Sokol, ki je hudo tožil o raznovrstnih nesrečah, ki so ga zadele.

— I, no! — dejal je stari Vitek potrešujé mu desnico, — arečo morate iskati, dragi moj gospod Sokol.

— To sem tudi delal! Toda kaj mi koristi, kajti obiskuje me nezgoda za nezgodo. V bodoče vtaknem raje roki v žep ter ostanem doma.

— Ne takó, ne takó, dragi moj gospod Sokol! Iiti morate za arečo, toda paziti morate, kakó nosite svoj nos po svetu.

— Kakó tó... kakó naj nosim svoj nos po svetu?

— Kaj pa da, gospod Sokol, kakó nosite svoj nos po svetu. Pojasnim naj vam tó. Ko je tu-le moj sosed na levo zidal hišo, bila je nekdanj ulica polna gradiva, kamenja in lesa. In tod mimo pride naš župan, gospod Dvorski, — bil je takrat še prav mlad svetovalec — ter hitil z rokama mahaje in povzdigoval je nos naravnost gori proti nebosom. Bačl pade, ziomi si nogo in šepa še danes. Kaj hočem reči s tem, gospod Sokol?

— Staro resnico, da ne smemo previsoko nositi nosa.

se č. g. vikarju Perko-tu, ker je kljub šibkemu upanju oznanil v cerkvi! Zahvaljujemo se g. uč. J. S., ker je radovoljno nabiral ude ter slavno izvršil težko nalogo!

Naš Mirnik potrebuje dobrega berila; in to dobi od družbe sv. Mohora, katera z bukvami utrjuje zvestobo do vere, do slovenskega jezika, do avstrijske države. To je patrijotično delo! Živio! Jez-ovi.

Iz Kojškega pri Gorici, 12. marca. — V dan 10. t. m. priredila je tukajšnja Čitalnica svoj redni poučni govor. Hitro po blagoslovu se je zbralo mnogo ljudstva v društvenih prostorih; po pozdravu predsednikovem prične društveni tajnik govoriti „o koristi ptičev in o njih pomenu za poljedelstvo“. Govor je bil dober in ljudstvu je zelo dopadal. Med točkami so peli tukajšnji izvrstno izvežbani pevci. Po končanem govoru smo se razšli. Up in nada naj nas tolaži, da se bode naše društvo veselo razcvetelo in plodovito uplivalo na naše ljudstvo s podučljivimi govori. „Čitalnica naj nam bo šola poduku in izomiki!“

Iz cerkljanskih hribov, 6. marca. — Vem, da ni kraja v naših cerkljanskih hriboh, katerega bi cenjena „Soča“ ne obiskala in zanimala ga z dobrim in podučljivim berilom ter s raznimi novicami. Ali kaj pa se pogrešamo, namreč to, da bi tudi od naših cerkljanskih hribov večkrat kaj pisali v cenjeno „Sočo.“ Tako bi postala vrta „Soča“ zopet bolj zanimiva za naš kraj. Nekateri priprosti kmečki ljudje so že toliko izobraženi, da bi lahko kaj pisali; seveda večje in slovnične pogreške bi moral g. urednik dobrohotno popraviti. (Iz cerkljanskih hribov in od drugod dobivali smo iz kmečkih rok dopise, ki bi delali čast vsakemu omikancu. Op. uredn.) Sicer je pa tudi težavno kaj pisati, ker je še veliko neotesanih surovih ljudi, ki, ako kaj koristnega svetuješ, hitro odgovarjajo: „Govoriti in svetovati je lahko, ali narediti je drugače.“ Ako pa kaj nepotrebne grajaš, potem ti še le pokažejo svojo modrost; hitro gre od ust do ust govornica: „so pa nas deli v „cajtenge“ — ter iščejo dopisnika od hiše do hiše (seveda dostikrat ne dobe pravega) in ga poljubujejo z raznimi priimki. Tako početje kaže le, da se omika ni še razširila povsod, in je nekaterim ljudem kak dopis iz domačega kraja le bela vrana. Komur dopis ne ugaja, ga lahko popravi, če more; če ne, naj molči in naj se poboljša.

Torej je razvidno, da je potrebno, se bolj vaditi v branji in v pisanji, zlasti sedaj v zimskem času. Sleherna zima nam le predolgo zakriva s svojo mrzlo belo odejo naše imetje; takrat skrbi lahko sleherni posestnik zraven svojega dela tudi za dušno omiko, da kaj napreduje. Vse napreduje k boljšemu; torej tudi mi ne smemo le v znožji ostati, ampak podvijamo do vrhunca omike in nam primerne blagostanja.

Volče, 12. marca 1889. — V prejšnji številki letošnje „Soče“ povedalo je uredništvo svojim bralcem tužno vest, da je preblagi naš g. župnik nas za vselej zapustil, preselivši se v boljše deželo. V svojih zahtevah skromnega g. župnika, milega nam svetovaleca, tolažitelja v vseh naših dušnih in telesnih britkostih, gospoda brez sovražnika — nij več. Vsemogočnemu je dopadlo poklicati ga k sebi. Nam, ki

— Takó jel — toda tudi ne prenizko. Nedolgo potem pride namreč tod mimo tudi gospod Pevec, mestni pesnik. Bodisi, da je v mislih koval verze, ali da so mu druge skrbi rojile po glavi, korakal je lepó tiho zamišljen ter gleda pod nogo, kakor bi žakal česa po tleh. Prask! — pretrgala se je nad njim neka vrv in velik tram treskne po bliskovo ravno njemu pred nogo. Zeló se prestraši; ubogi pesnik omedli, zgrudi se na tla in nekoliko tednov ni zapustil postelje. Razumete li me zdaj, dragi moj gospod Sokol?

— Vi mislite: takó nekako sredi pot? — To seveda! niti ne ravno preveč predrzno proti nabi, niti ne preboječe gledati doli na zemljo. Kedar pa takó lepó tiho obračamo oči gori pa doli, naprej in nazaj, na levo in desno, kratka na vse strani, takó nam ni ravno težavno v svetu uspešno napredovati in kaj lahko se izognemo mnogim neplakam in nezgodam.

Še o neki drugi priložnosti obiskal je gospoda Vitka mlad začelnik, gospod Novák, ki si hoče izposoditi pri njem denarja za kako majhno podjetje. Mnogo dobička, dejal je, ne bode pri tem, to vem; toda prezreti ne smem te lepe priložnosti.

Popolnoma po godu niso bile te besede gospodu Vitku.

— A koliko mislite, dragi moj gospod Novák, da potrebujete za to kupčijo?

— Aj, ne mnogo, ne mnogo, malenkost!

— Kakih sto tolarčkov.

— J, nu, ako ni več, posodim vam jih rad. Rad!

smó bili priča zadnjega njegovega potovanja v dolini solz, se je premilo storilo, ko nas je prerano zapustil; a smehljaj na njegovih ustnicah zadnje trenutke njegovega bivanja na tej zemlji osvedočil nas je, da „to je smrt pravičnega“. Prerano nas je ostavil; a naj se zgodi volja Onega, brez katerega ne pade las s glave. Zadnje saboto spremili smo ga slednjič na tem svetu doli k naši nekdanji prestari fari sv. Danijela. Spremilo ga je 18 č. gg. duhovnikov, njegovih sobratov, došlih z Goriškega, Kanalskega in Tolminskega; uradništvo bližnjega tolminskega glavarstva, na čelu mu blag. g. c. k. okrajni glavar, c. k. okraj. sodnik, c. k. davkar; g. župan tolminski; g. župan in drželni poslance od Sv. Lucije; domači župan s starešinstvom; oddelak veterinarov; šolska mladina; domači farani. Videli smo tudi mnogo njegovih nekdanjih vikarijanov iz Loma, koji so kljub slabemu vremenu prišli skazati mu zadnjo čast. Krsto je kizil lep venec trakom, katerega je podarilo tuk. bralno društvo v znak hvalečnosti in sočutja svojeru ustanovniku in uču. Trak je kizil napis: Bralno društvo svojemu udu.

Ljudstva bilo je izvestno nad dva tisoč. Vsa tužna slavnost trajala je tri ure. Preč. gosp. dekan tolminski imel je po dokončanih zadušnicah in nekrevavi daritvi sv. maše za blagim pokojnikom pogrebni govor v farni cerkvi sv. Lenarda. Srce pretresujoč in mojstersko nam je g. govornik predstavil pokojnika v njegovem delovanju, čegar sosed in sobrat bil je dvakrat. Pokojnik bil je nad vse unet za olupavo božjih hramov po gaslu: Kakoršna cerkev, tako je ljudstvo; svedočijo nam to po vsem prenovljeni cerkvi v Lomu in tukaj pri nas. Poseben pospeševatelj bil je kršanskim bratovčinam, upeljal je nove, ponavljal in oživljal stare. Domačo ljudstvo je med govorom kar ihtelo, spominjaje se dobrot pokojnikov. Pevci peli so pred župniško hišo: „Oj, kak grenek tužen“, v cerkvi med darovanjem „Blagor mu, ki se spočije“ in ko smo pokojnika izročili hladnej zemlji: „Jamica tiha, kotiček miru“ zeló ganljivo. Vsem nam prihajajo na misel besede preč. g. govornika: In ti, ki izvestno vže gledaš iz svetih zebes na nas, sprosi tej fari tebe vrednega naslednika, da bode po tvojih stopinjah nadaljeval tvoje delo, tej fari v dušni in telesni blagor. Tako prosimo tudi mi pokojniku, ki nam ostane v vednem hvaležnem spominu, večno luč; priporočamo ga njegovim gg. sobratom v njih molitev; sebi pa želimo njemu vrednega naslednika.

Iz Bolca, dne 7. marca. — (Pa le žganje!) Šel sem bil nekam za pust, ne-peljal sem se bil. Družba mi je bila jako ugodna. Govorili smo to in to. Pri odmoru na postanku jamem opazovati gibanje in kretanje in norenje naše „nadepolne“ mladine, in užali se mi srč. Drug mi je spoznal menda moje misli, ter dodane: „Spominjam se, ko mi je del major Str. — er iz Trsta: Pred 15 leti morali smo mižati, da nismo pobrali na Bolškem kar vseh od kraja; a zdaj moramo mižati, da katerega dobimo!“ Huda obsodba! V tem pride prijazna točajka, ter se umeša v govor: „E, žganje in ti španjoleti ugonobi to mladež!“ In pritrđiti smo jej morali. Kedor ima oči, ta lahko vidi. Pa odkod je to zalezlo na Bolško? odkod posebno to žganje? Naj omenim nekaj o tem posebej; ob enem i to, kako skušajo naši možje tej razvadi v okom priti.

Jedna vrsta šole za žganje pitje je na Bolškem

prav rad! Toda, da spoznate, kakó zeló vam jih privoščim, dam vam še nekaj za nameček, ki je med brati vreden tisoč tolarjev. Če ste pameten, morete ž njim obogateti.

— Kaj pa je to, gospod Vitek, kar mi hočete dati za nameček?

— Nič posebnega, to je le neka povestica. V svoji mladosti imel sem tukaj za sosedo nekega kčmarja, kaj veselega možiča, po imenu gospoda Rogača. Le-tá se je privadil jednemu samemu reku, ki ga je pogljal iz hiše.

— Aj! in to bi bilo? Kakó pa je glasil ta rek?

— Ko ga je časih kdo poprašal: „No kakó je kaj, kakó? gospod Rogač? Koliko ste pridobili pri tej kupčiji?“ — „Malenkost — rekaj je — kakih petdeset tolarčkov. Kaj je to?“ Ali kedar mu je kdo dejal: „No gospod Rogač, pri tej kupčiji zgubili ste par grošev, ne li?“ — „Ah kaj — dejal je zopet — ni vredno besede; malenkost kakih petdeset grošičev.“ Na trdnih nogah stal je ta mož, ali kakor pravim, ta prosneta navadica pahnila ga je polagoma v roviščino. Koliko ste že želeli, gospod Novák, da vam posodim?

— Jaz? — dejal sem za sto tolarjev, dragi gospod Vitek.

— Dá, dá, zaré! spomin me že po malo zapuša. Toda imel sem še jednega sosedo in ta je bil gospod Kováč, žitni kupec: le-tá pa si je z jednim samim rekom zgradil celi tá veliki dom. Kaj pravite k temu?

— Hoj, za Boga svetega! to bi pa rad znal; kakó je glasil pa ta rek?

kropljenje pri mrličih. I druge godi se včasih pri mrličih marsikaj negodnega, nepristojnega, a tako se menda vendar ne uganja, kakor se je pri nas — do zdaj. Tu dobi vsakeho lahko glažek žganega, ko pride kropit, in to tudi ženske in otroci. In sicer je za vse le 1 glažek napravljen, s katerim se lahko še posebno bolezen širi. In nekoti gredo kropit iz tega namena še večkrat, da dobojo več. In potem pa leže ob potu — človeške stvari z dolgimi lasmi in zmešano pametjo. Gnusoba! A nekotim to godi, ker jim „nese“, namreč v žep jim nese-koklja.

Uže prejšnji sodnik g. Jakopič ustavljal se je temu, kar je mogel. Posebno pa je deloval nasproti naš socijalno politični g. Durjava, občinski odbornik; on je trkal uže parkrat pri starešinstvu in kazal na žalostne nasledke, ki izhajajo in se kažejo iz popivanja te brljuzge; opozarjal je, kako peša rod, kako boleha posebno ženstvo, a zastoj! Mokra kokoš se le otrese, pa je!

Dne 11. januarja t. l. spravil je g. Durjava ta nesrečni fuzelj spet na površje, in — prodl je. A kako? G. župan, strokovnjak v žganjarskem obrtu, je ugovarjal, da milodarov ne kaže zavirati, da županstvu ne pristojta o tem sklepati, naj le stariši gledajo, da otroci ne pridejo poleg, da treba pomagati, i vladi ki želi več skupiti iz žganja! itd. Ko je pa vrli g. Alojzij Zorč poskočil in tirjal, naj se glasuje o tem nasvetu imenom in naj se imena posamičnikov zabeležijo, da bodo pozni rodovi vedeli, kako se je gojilo v Bolci leta tega in tega, vzprejeli so imenovani predlog z 11 glasovi proti petim. In tudi g. župan, ki je prej ugovarjal, začel je uvažati navedene razloge in je podpisal to, čemur je prej nasprotoval.

Pa čudo čudovito, glej! Mine nedelja, druga, tretja: a, kar je bilo sklonjeno, ni bilo oklicano, da bi se občani po tem ravnali. In trebalo je priziva do vis. deželnega odbora, da se je to pošledi vendar le zgodilo. Tako l. 1889 po rojstvu Gospodovem!

Politični razgled.

Državni zbor melje v svojem navadnem tiru ter premleva državni proračun, ki ga je vlada predložila, v podrobni razpravi. Sprejete so vže vsote za cesarski dvor in za državni zbor, ter za dispozicijski fond (v povoljno neizkazano porabo ministra notranjih zadev) in uže so na vrsti posamezne točke notranjega ministertva. Pri tej priliki poudarjajo poslanci trdobe, katere je državljanom prenašati v raznih krajih, ter zahtevajo, naj vlada pomore. Poslanec Vitezić govoril je pri dispozicijskem fondu in dodol, česar ni mogel reči tisti dan, ko ga je dr. Vergotini motil. Tržaški Stalitz je zagovarjal primorsko vlado gledé rabe deželnih jezikov ter je v to svrhu pokazal dve objavi, ki ste bili to zimo nabiti po vseh občinskih uradih. Vitezić je povedal, kod prihajajo one prestave. Poslanec Ferjančič potegnil se je za slovensko uradovanje v deželah, kjer bivajo Slovenci, katerim se dopisuje v nemškem

— Ko g je časih kdo poprašal: „No kakó je kaj, gospod Kováč? Koliko pa ste pridobili pri tej kupčiji?“ — „Oh, mnogo novcev — odgovoril je — mnogo novcev.“ In videti je biló, kakó se mu smeje srč v prsih. „Celih sto tolarjev!“ Kedar mu je pa kdo dejal: „No kaj vam je, gospod Kováč, da ste takó čmerni?“ — „Oh! — odgovoril je — izgubil sem mnogo novcev, premnogo novcev: celih petdeset grošev!“ Z malim je začel ta mož, ali kakor pravim, nabral si je čelo to lepo imeje. No torej, gospod Novák, kateri teh dveh rekov vam je najbolj po volji?

— O, ta poslednji, to se umeje! — Vendar takó do cela ni mi bil po volji niti gospod Kováč. Rekaj je namreč: „Mnogo novcev! mnogo novcev! ko je trebalo ubožcu pomoliti miloščine ali plačati gosposki, ko bi raje imel rekati, kakor gospod Rogač. Jaz pa, ki živim med obema sosedoma, zapomnil sem si oba ta reka iu o primernem času in po potrebi rekam včasih kakor gospod Rogač, včasih kakor gospod Kováč.

— Ne, na mojo kokoš! jaz se držim gospoda Kováča; dom in žitnica sta mi zeló všeč.

— Vi hočete torej...? — Mnogo novcev! mnogo novcev! gospod Vitek: celih sto tolarjev.

— No dobro! dragi moj Novák. Dobro upanje imam o vas, ker dobro ste rekli. Ko se pri prijateljih zadolžujem, rekajmo kakor gospod Kováč, a kedar prijatelju v potrebi pomagamo, rekajmo kakor gospod Rogač!

jeziku, ter za narodne ljudske šole v istih deželah. Minister Taaffe ga niti pazljivo ni poslušal, kakor piše dunajski dopisnik „Novicam“, a vendar mu je šaljivo in zanimavno odgovarjal. Tudi tržaški Luzzatto je menil, da mora Ferjančiča zavriniti, ter je rekel, da tržaški Slovenci, katerih je okolo 20.000, imajo 11 pravilno ustanovljenih ljudskih šol, tržaški Italijani, katerih je 90.000, pa le 9. Gospod poslanec se je pozabil povedati, da slovenske šole so večinom enorazrednice in vse v okolici, italijanske pa vse večrazrednice s paralelkami in v mestu. Za tržaško gospodo so take razlike ničeve, samo da stavijo na laž poslance, ki se potegujejo za svoje rojake. Taaffejev govor ni napravil nič kaj dobrega utisa.

V ogerskem državnem zboru še vedno štrne kuhajo; §. 25. nove vojaške postave jim ni še dovolj jasen, zato ga še vedno razlagajo in presojajo; a pri tem kaj radi zaidejo na druge stvari, ki nimajo z vojaško postavo nič opraviti. Zadnje dni letili so se celo dvora, in človeku se gabi, ko bere ali sliši, kako se ume in rabi prostost govora v ogerskem državnem zboru. Vse politično delo je na Ogorskem začasno ustavljeno in Tiszi ne preostane drugega nego da pojde.

Bivši kralj Milan je še vedno v Belem gradu in uči svojega dvanajstletnega sina latinsko. Kedaj in kam odide, ni še gotovo; nekateri listi so pisali, da pojde v Budapešt in na Dunaj, potem v Opatijo in na Jutrovo, da bo obhajal velikonočne praznike v Jeruzalemu. Ker kaže pravoslavni koledar vse praznike 12 dnij za našimi, se mu ne mudi še na božjo pot. Kraljico Natalijo pričakujejo v Beligrad, ko odide Milan odtam; vendar gotovega o tem se ne more še reči. Srbi so jako zadovoljni s premembo zadnjih dnij, naši politični krogi pa niso tako zadovoljni, kakor se je kazalo s početka.

Prevrat v Srbiji dal je nov pogum tudi Rumuncem, ki so uže dle časa v nekaki vojski s svojim kraljem Karlom Hohenzollerskim. V naših deželah nimamo niti pojma o svobodi tiska in o političnih razmerah, kakeršne so v Rumuniji. Časnik „Averul“ prinesel je članek, pod katerim je podpisan brat nekega bivšega ministra, ki naravnost kralju svetuje, naj zapusti deželo, češ ker je po veri in po naroduosti tuj rumunskim državljanom in ker je vse proti njemu. Take razmere so dovolj žalostne in kažejo, da sedanje stanje se ne bo moglo vrdržati v Rumuniji. Kralj Karol je protestant in Nemeec in jako dober (varčen) gospodar za se.

Italija bi bila dobra, ako bi imela kje vzeti denar; ali tega jej manjka. Odkar se je zavezala z Nemčijo, odtujila si je Francijo in ta jo strašno pritiska pri kupčiji. Italija izvaža zdaj po pet tisoč milijonov frankov manj blaga na Francosko nego prej. Za toliko denara je Italija vsako leto ubožnejša, ker blago jej ostane doma in ga ne speča drugam. V tej sili si ta velesila ne zna drugače pomagati ko s cerkvenim premoženjem, z bratovščinami, ki imajo velikansko imetje; pa to ne gre tako hitro, kakor bi državniki želeli, in zdaj si ne vejo pomagati. Hoteli so imeti veliko besedo pri evropskem koncertu in rožljati z ostrogami na strani Bismarkovi; a to stane več nego more Italija plačati; zato je v zadregah. Pravijo, da zvišajo ceno soli, tabaku in drugim rečem, pa vse to ne bo nič pomagalo. Da bi bila tukaj božja roka vmes, ne sme niti misliti, kdor hoče veljati za razvetljenega Italijana.

Domače in razne vesti.

Poziv k letnemu zboru goriške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. V zmislu §§. 11. in 12. pravil družbe sv. Cirila in Metoda časti se podpisani sklicati letni zbor goriške podružnice iste družbe za dan 23. marcija t. l. ob 7. uri zvečer v prostore slovenske goriške čitalnice s sledočim dnevnim redom: 1. Letno poročilo načelnštva. 2. Preberejo se naznana družbenega vodstva. 3. Nasveti družbenikov. 4. Volitev načelnštva. 5. Volitev podružničnih zastop-

nikov za veliko skupščino. Načelnštvo goriške podružnice družbe sv. Cirila in Metoda. V Gorici, 14. marcija 1889. Vjek Spinčič, prvomestnik.

Drobne novice. Kot župnijski upravitelj pojde v Volče č. o. Gelazij Kobal, mašnik kapucinskega reda sv. Frančiška iz samostana goriškega. — Knjige „Matica Slovenske“ za leto 1888 došle so v Gorico prej dolгим časom, kakor je bilo v „Soči“ naznanjeno; a nekateri udi niso še poslali po nje. Naproseni naznanjamo torej z nova, da se nahajajo pri čitalničnem čuvaju v Gorici za vse tiste, ki so se bili oglasili ali ki so plačali pri goriškem poverjeniku. — Kdor ima stare bankovce po 50 gl., na katerih je tiskan dan 25. avgusta 1866, naj pohiti in naj jih pošlje s prošnjo, kolekovan s 50 kr., ministerstvu, da mu jih zamenj, ker z dnem 31. maja t. l. zgubijo oni bankovci popolnoma svojo veljavo. A oni nemško-madžarski iz novejšje dobe, kateri nam zdaj rabijo, ostanejo v veljavi tudi še dalje. — Goriška podružnica sv. Cirila in Metoda bo imela v soboto 23. t. m. ob 7. uri popoldne v prostorih goriške čitalnice svoj letošnji občni zbor z navadnim dnevnim redom. Društveniki se uljudno vabijo, da bi se ga udeležili v obilnem številu. — V družini Jaschi v Raštelji umrla sta, kakor smo že poročali, za črnimi kozami dva brata (eden v Trstu) in sestra. Preteklo nedeljo umrl je še oče za isto boleznijo v tukajšnji bolnici za nalezljive bolezni. Ostale so še mati, ki je ozdravela, hčer, ki ni obolela, dasi je še očetu stregla, in druga hčer, katere ni doma, ker je v Gradci. — V tovarni za žveplenke g. Leberherza na Mirenski cesti nastal je prejšnji petek ogenj, ki je uničil blaga za 2 do 3 tisoč goldinarjev. Delavci in gasilci so ogenj omenili in umorili, da ni večje škode. Prvo nazvanilo o požaru prinesel je v mesto topničarski častnik, kateri je bil pa tako nesrečen, da je padel s konja, ko se je hotel obrniti v prehod Edlingov, kjer imajo gasilci svoj stan, in da se je precej potolkel. G. Hermanek, ki ima prav tam svojo štacuno za dišave in enake reči, mu je rane izpral in obvezal, tako da ni nikake nevarnosti. Leberherz ima zavarovano poslopje in blago, ki je v njem. — Isti večer streljal je nekdo kamenje pri Soškem mostu, a tako nesrečno, da ga je kamen zadel in da je umrl, med tem ko so ga nesli v tukajšnjo bolnišnico usmiljenih bratov. — Č. g. Anton Cerv, špičar v tukajšnjem bogoslovskem sementišči, je na svojo prošnjo radi bolehnosti odvezan od svoje službe in je šel zopet na Sv. Goro. Na njegovo mesto je imenovan dr. Alojzij Faidutti.

O židih bi se dalo mnogo pisati, pa ne smemo, ker so ravnopravni avstrijski državljani in vrhu tega stebri avstrijskega čustva, mišljenja in dejanske močnosti. Povsod, kjer je treba starodavne avstrijske narode učiti političnega življenja in avstrijskega mišljenja, so židi vmes: pri „Corrieru“, „Triester-Zeitungi in Tagblattu“, pri „Neue freie Pressi“, „Fremdenblattu“, „Pester Lloyd“ in drugih listih. Brez žida je politika nemogoča, nemogoča liberalizem, nemogoče nove ustave, nemogoča državna podjetja, nemogoča vojska, ker žid daje za njo denar, katerega mu potem ravnopravni sodržavljeni povračajo z obrotimi vred. A dasi so židi vse in povsod, nočejo vendar nikjer veljati kot židi, ampak se povsod, predstavljajo pod škako emo. V Gorici hočejo veljati kot itatijanski nacijonali in liberalci, v Trstu kot izgledni Avstrijci, na Dunaji kot nemški narodnjaki, na Češkem kot pristaši mladočeški, na Ogorskem kot Magyar-ember prve vrste, v Bosni kot nesebični pospešitelji madjarske kulture z nemškim jezikom, v Italiji kot voditelji framasonskih lož, na Nemškem kot nositelji Bismarkove državne ideje. Povsod se družijo z mogočnimi in skrbijo, da ohranijo in utrdijo svoj upliv v odločujočih krogih, če drugje ne, z ostentativno lojalnostjo, z delnicami, z železko lepoto, z vsemogočo žusnalistiko, s strahovanjem in z raznimi sredstvi. A vse delajo ne pod imenom židov, ampak pod kakim drugim imenom, kakor zgoraj rečeno, ker vedno zakrivajo svoj hrbet za kakim naslovom, ki jih prikriva. Otdod izvira stranseska razdraženost v „Corrieru“, v „Mattinu“ in v drugih listih, ker je g. D. v „Eco del Litorale“, nastavljajoč goriško narodnost, imenoval tudi žide, ki so se do zdaj vedno skrivali pod plaščem italijanskega narodnjstva in liberalizma. Zvijajo se, kakor žužek, ki je bil skrit pod ruševino, ko to odzdigliš, da posije solnce nanj.

Karol Seppenhofer v Gorici izdal je v italijanskem jeziku pri tiskarji Paternolli-ju kratke zgodovinske podatke o Vipavski dolini, katerim je določil odlomke iz kronike mesta Sv. Križa iz 18. stoletja. G. D. hvali v „Eco del Litorale“ ta poskus ter izraža željo, naj bi še več takih del z gledalo beli dan. Ob enem pa svetuje, naj bi, kdor hoče italijanciti imena slovenske korenike, vedno dostavil tudi zgodovinsko slovensko ime (n. pr. za Moncorono, staro našo ime Stran). H koncu dotičnega sestavka omenja g. D., da oče naši zgodovini, jezuyit in Slovan o. Martin Bauer (Bavčar) se je rodil v tej dolini. — Vipavska

dolina pripadala je nekda v svetnem in cerkvenem oziru k goriški deželi, oziroma škofiji. Vipavsko dekanijo odrgali so od goriške škofije in priklopili jo ljubljanski leta 1830, ko se je vrnila Gorici nadško-fijska čast. Ljudstvo je pozneje baje večkrat prosilo, da bi prišlo pod Gorico, pa ni bilo uslišano. Združimo se najbrže še le tedaj, ko se zjedinijo v eno administrativno celoto vse dežele, po katerih bivajo Slovenci, naj se uže imenuje taka zveza ilirsko kraljstvo ali Innerö-terreich, kar je blizu vse jedno. Vipavska dolina je imenitna v stari zgodovini, ker v nji je bil premagal cesar Teodozij, ki je ukazoval vsemu rimskemu cesarstvu, tirana Evgenija in je bil zadal tako zadnji udarec paganstvu. V novejših časih veže se zgodovina Vipavske doline z mnogimi odličnimi družinami goriškimi. Grof Lantbieri imajo še dandanes gradove in posestva v Rifembergu in v Trgu vipavskem, a nekda imeli so tudi gospostvo ter sodstvo civilno kazensko. V Vipavski dolini imela je tudi rodovina Dornberg, ki je izmrla, grad enakega imena, ki je bil posut, v kraji, ki se še zdaj tako imenuje. Zgodovinske preiskave nam morejo biti gotovo le v korist in pouk.

Dva junaka, kakoršnih dandanes žalibog ne manjka, sta kriva, da se je radi njih prelilo že mnogo-črnila. Eden je rojen Celovečan (Linde), drug pa Bavarec (Pösch, Poš). Našla sta se najbrže še le v Gorici, kjer sta hotela uti potrebi in ostri zimi ter sta v ulici Tre Rê praznila neke skrinje, ki so se jima zdeli pretežki. H šna gospodinja, ki je zapazila njih trud, se ni vjemala ž njih nazori ter je tako glasno upila, da so jo slišali na ulico in da so ujeli zvesta tovarša, ko sta hotela v begu otresti prah, ki se jih je bil prejel v hiši nerazumne žene. Da bi se odpočila od trudapolnega dela, peljali so jih k sv. Antonu ter odkazali jima brezplačno stanovanje in hrano. Ali pridna mladeniča sta bila vajena boljše postrežbe ter se nista mogla privaditi ričetu in žgancem, ki jima jih je kuhala marljiva gospodinja blizu sv. Antona. Oglasita se, da nova hrana jih ščiplje, da zrak jima ne ugaja, z eno besedo, da sta bolna. Prepeljali so jih torej v bolnišnico usmiljenih bratov, da bi si nekoliko opomogla. Ko sta tička dozorela in ko sta sodila, da jima bo treba pred sodnika, hotela sta poskušati unost svojih pet in sta izletela iz kletke, ki jima ni bila nič kaj vseč. Železno omrežje pri oknu zlomita, privežeta se za rjuhe in odejo ter se spustita iz bolnišnice v vrt, z vrsta čez zid in potem po oesti, kolikor so jih noge nesle. Drugo jutro se stvar izve in naznani žendarmeriji, ki je začela zasledovati begunca, da bi ne pozobla po zimi, ker sta bila brez površne obleke. Rifemberška žandarja Horak in Hrast zasačila sta pridna mlada moža v ondašnjih nogradih. Begunca sta se spustila v tek, ko sta zapazila žandarja, ali ta sta bila bolj urna ter spravila tička zopet v varno klet, kjer čakata primerne pohvale za svoje junaštvo. A poroča se, da sta hotela že spet niti in da so jih morali dejati v železa.

Solkanska čitalnica se pripravlja na „besedo“, ki bode najbrže v nedeljo 24. t. m. Pri tej besedi se bode predstavljala zaloigra „Genovefa“, ki obsega šest dejanj, in bode sodelovalo štirinajst oseb. Ker je igra jako gnljiva in primerna za sedanjí čas, nadejati se je mnogo domačega in zunanjega občinstva. Spored „besede“ pričóbi se v prihodnji štev. „Sočo“.

Ogenj je zopet nastal v sredo zvečer v novi hiši mi zarskega mojstra Frankoviča v Franca Jožefa ulici. Hiša še ni dokončana; zgorela so tri nadstropja. Tudi tu se ceni nad 2000 gl. škode. Govori se, da je bila hiša zavarovana precej, ko je bila pokrita.

Na Teovadnem trgu izpustil se je včeraj popoldne zračni balon, pod katerim se je držal mož, ter odšel 1500 metrov visoko. Zrakoplov in mož sta srečno padla na sredi Podgorskega hriba. Mož si je le malo roke odrsal, ker je padel med drevesa. Govori se, da prihodnjo nedeljo se zopet spusti v zrak.

V Ljubljani je bil zabavni večer „Pisateljskega društva“ preteklo soboto primerno prav dobro obiskan, ker je ude vleklo, kakor piše „Slov.“ ime našega rojaka, znanega slovenskega zgodovinarja prof. Simona Rutarja, kateri je prijazno obljubil, da bode čital o „slovenski Beneciji“. Gosp. čitatelj je tudi v polni meri ustregel poslušalcom; čital je dolg popis, v katerem je opisaval razmere Slovencev v Beneciji. Ti živé v štirih političnih okrajih, 12 župnijah in štejejo okoli 30.000 duš. Slovensčina se drugje ne sliši nego v domači hiši in v cerkvi. Ta od slovenskega debila odcepljena veja mogla bi se ohraniti, ako bi jim pošiljali za priprsto ljudstvo pisanih knjig, in te bi bile „Družbe sv. Mohora“. Naj torej sorojaki v tem oziru pomagajo svojim bratom, ki ginejo med italijanskimi sodržavljeni. Pri prihodnjem večeru bo g. Rutar nadaljeval svoje berilo ter slikal Rezijane.

Karol Dežman, nekda slovenski narodnjak, potem renegat in strasten nasprotnik naših teženj, a ves čas svojega življenja izredno delaven za nara-

voslovsko vedo, umrl je v ponedeljek 11. marca v Ljubljani. Rodil se je 3. januarja 1821 v Idriji, kjer je bil njegov oče aktuar ali kancelist pri okrajnem sodišču. Učil in šolal se je v Solnogradu do 1835 in v Ljubljani do 1839; potem je šel na Dunaj, kjer je ostal do 1849. Pripravljal se je za jezičnega doktorja, a to mu ni dopadalo in pečal se je bolj z naravosloveskimi vedami. Leta 1851 in 1852 je bil suplent na ljubljanski gimnaziji, kjer je s tako naučeničnostjo učil, da je vzbudil splošno zanimanje za svoje predmete. Za Freyer-jem imenovan je bil kustos deželne muzeja in na tem mestu deloval je do smrti. V mladih letih je veliko pisal v vezani in nevezani besedi ter naduševal mladino k narodnemu delu. Občeval in sodeloval je s pokojniki Bleiweisom, Tomanom, Tušekom, Razjavcem, Levatikom in s drugimi slovenskimi možmi. Leta 1861 je bil Dežman izvoljen v deželni in iz tega v državni zbor. Na Dunaji rotli je slovenske vseljilščnike, naj si isbirajo le Slovenke v neveste, ter je izročil v državnem zboru z dr. Tomanom petico z 20.000 podpisi, ki je obsegala zahteve slovenskega naroda (recimo Zjedinjeno Slovenijo). A 27. junija 1861 krenil je naenkrat v nasprotni tabor, postal je najhujši nasprotnik slovenskega naroda ter zabavljaj mu in oviral ga povsod, kjer je le mogel, ter tako sam sebe tolkel po ustih s svojimi „Proletimi grabljami.“ Povoljnega vspeha ni imel, kajti Slovenci so se zabujali in dramili, dvigali in krepili kljub vsestranskim oviram. V znanstvenem oziru dosegel je pokojni Dežman bolje, da sijajne vspehe. Rudolfinom, ki brani prelepe naravoslovske in druge zbirke, bil je njegovo veselje, pa tudi njegovo delo v veliki meri. Nemškutarji in Nemci zgubili so delavca in voditelja, kakernega niso imeli ni prej ni poslej. Dežmanov pogreb bil je čez vse voličasten.

Kristovo trpljenje predstavljali so v prejšnjih stoletjih kmečki ljudje na raznih krajih posebno postni čas in na cvetno nedeljo. Po nekaterih krajih ohranila se je ta navada še dandanes, in znano je, da v gorski vasi Ober-Ammergau na Bavarskem ne daleč od tirolsko-bavarske meje se ponavljajo te predstave vsakih deset let in sicer s takim vspehom, da hodijo ljudje z vsega sveta, celo iz Amerike, gledat te verske predstave kmečkega ljudstva. Pa tudi med Slovenci niso take predstave popolnoma neznane, temveč so se ohranile v nekaterih krajih do današnjih dni. To nam priča vabilo, katero je objavil celovski „Mir“ v svoji številki z dne 10. marca t. l., iz katerega posnemamo, da bodo predstavljali naši kmečki umetniki Kristovo trpljenje v slovenskem jeziku in sicer v Goricih pri Borovljah na Koroškem dne 24. in 25. marca, v Tmari vesi pri Rožici pa celo petkrat, namreč: 31. marca ter 7., 14., 22. in 25. aprila. Vsi prijatelji slovenske umetnosti so uljudno vabljeni in prošeni, naj bi stvar podpirali, da si naši kmečki igralci pridobé vedno več pomočkov in da se tako ta lepa navada za stalno utrdi. Navadno plačujejo gledalci po 10 kr., ali velikodušnosti se ne stavijo meje. Varujmo, kar nam je ostalo, da nam ne zatre zadnjega sledu nokdanjega življenja ostri zob novih časov.

Sozialnica v spomin presvitlemu cesarju Fracu Josipu I. o prebriski izgubi sina, nadvojvodin prestolnega naslednika Rudolfa. Pesem, zloži Fr. Zakrajšek, s pristavkom zgodovinskim. V Gorici 7. febr. 1889. Sušak. Natisnil in založil A. M. Obizzi, 1889. — Pod tem naslovom izšla je lična knjžica, katere vsebina je izražena v navedenih besedah. Pesem obsega 17 kitic po šest vrat in se prav lepo čita. Naš domači pesnik in pisatelj položil je v to novi proizvod svojega uma raznoterih rešnic iz zgodovine in vsakdanjega življenja, katere si je nabral z dolgoletnim učenjem in razmišljanjem človeške usode, ter čute najzvestejše udanosti do presvite habsburške vladajoče rodovine. Pristavek v prozi ali nevezani besedi predločuje čitatelju na treh straneh nekoliko zgodovine in sedanjí položaj mogočne Avstrije posebno z ozirom na tesno vez, ki veže presvitlega vladarja z avstrijskimi narodi, ter obširneje poroča o umrlem prestolonasledniku, navajajoč uže znane podatke o prežalostnem dogodku. Tisek je prav lep, papir ličen, vsa zunanja oprava taka, da dela čast tiskarju in založniku A. M. Obizziju na Sušaku pri Reki. Cena nam ni znana; najbrže da pisatelj razpečuje sam delo svojega uma in svojih rok. Priporočamo ga rojakom, pri katerih se oglasi. V zgodovini slovenskega slovstva imel bo tudi on svoje mesto.

Zastavica uredništva. Gosp. dopisniku iz goriške Kolice: Tudi mi ne dregamo radi v „grčedo sršenov“, zato smo Vaš dopis odklonili.

Gestreifte und karrirte Seidenstoffe von 80 kr. bis fl. S. 65 p. Met. — (ca. 650 verssch. Dess.) — vers. roben- und stückweise porto- und zollfrei das Fabrik-Depôt G. Henneberg (K. u. K. Hofliefer), Zurich. Muster umgehend. Briefe kosten 10 kr. Porto.

Javna zahvala.

Srčno zahvalo izrekam prečastitim gospodom duhovnom, ki so 9. t. m. iz bližnjih in daljnih krajev prišli v Volče skazati zadnjo čast mojemu prezgodaj umrlemu nepozabnemu bratu **Jožefu Golja-i**, fajmostru; dalje hvala gospodom uradnikom in drugim prijateljem v Tolminu, kakor tudi „Bračnemu društvu“ v Volčah in veteranom, pa tudi vsem drugim iz domače in iz tolminske fars, ki so se v obilnem številu udeležili pogreba. Posebej še hvala gospodu kaplanu, ki je ob času bolezni veliko noč prečul ter za dušni in telesni blagor svojega župnika skrbel in molil. Hvala nazadnje tudi tistim bogoljubnim dušam, ki so ves čas njegove bolezni očtano in natihoma molive opravljale za njegovo ozdravljenje.

V svojem in vse družine imenu

V Volčah, 13. marca 1889.

IVAN GOLJA,
tajnik pri c. k. okr. glavarstvu.

Gosp. G. Piccoli-ju,
lektarnarju v Ljubljani.

Vinice na Dolenjskem, dne 12. jan. 1889.

Blagovolite mi poslati dvanajst steklenic Vaše esence za želodec.

Pohvalno omenjam, da je bila raba lani poslanih 36 steklenic izvrstna. Bolniki raznih vrst so uživali esenco z najboljšim vspehom. Neka bolnica je bila že za smrt bolna, vsi so mislili, da mora v malo urah umreti; toda komaj je zavžila nekoliko kapljic esence, je že okrevala in čez nekoliko ur popolnoma ozdravela — med tem, da je bila poprej več dni že skoraj na smrtni postelji. Esenca se tedaj zaradi njenega izvrstnega vpliva sama najbolje priporoča.

Z odličnim spoštovanjem

JURIJ KÖNIG, župnik.

V steklenicah po 15 kr. nahaja se v vseh Iskarnah v Gorici, Tolminu, Cervignanu, Gradu, Gradišči, Tržiči, v Trstu, na Stajerskem, Koroškem, Kranjskem, Hrvaškem, v Dalmaciji, Istri in na Tirolskem.

Prodaja sadnih dreves.

Jablane, visoke, 9 najboljših vrst, ena po 30 — 35 kr.
Hruške, visoke in urednje visoke, ena po 40 — 50 kr.
Breskve, marelice in ringló, ena po 20 — 35 kr.
Kolči raznih vrst, sto po — — 35 kr.

Josip Stiegler.

Oskrbnik grajskih posestev
Nj. ekselence grofa Coronini-ja
v St. Petru pri Gorici.

Zaloga gotove obleke. Krojačnica in blago.

IGNAC STEINER V GORICI.

Da ustrezem mnogostranski želji svojih gospodov odjemalcev in da bom posnemal izgled večjih skladišč v glavnih mestih, sklenil sem, da se bom držal glede izdelkov in blaga v svoji štacuni uže od 1. marca tekočega leta naprej načela

STALNIH CEN,

katero prihrani prodajalcu mnogo časa in daje kupovalcu poročstvo, da določena cena je zadnja, po kateri more prodajalec oddati svoje blago.

Potem ko sem določil najnižje cene, dovolim kupovalcu, da razširim kupčijo s svojim blagom, odbitek 2 0/0, ako kupi za 50 f. blaga, in odbitek 3 0/0, ako kupi za 100 gl. blaga in ako plača hitro v gotovini.

V ednajstih letih, v katerih mi je bila prijetna čast služiti slavno občinstvo, iskal sem vedno v tem vso svojo hvalo, da sem se skazal vrednega njegove podpore, in bilo mi je to glavna skrb, da sem uvedel v svoje skladišče ona zboljšanja (reforme), ki morejo služiti v složnost in dobitek gospodom kupovalcem, in zdaj je moja največja želja, da bi si zaslužil vedno večjo naklonjenost tukajšnjega slavnega občinstva.

Najudanejši **IGNAC STEINER.**

Na drobno in na debelo.

JOŽEF CULOT

v GORICI v RAŠTELJI;

obilna in mnogovrstna zaloga norimberskih, galanterijskih, malih reči in igrač.

Največi izbor blaga za raznoščke (havzararje) kramarje, čevljarje in krojače, potem molkov svetih podob, roženkrance itd.; priporoča svojo veliko zalogo ures ali lepotečij, tapecerij, olépevalnega papirja kakor tudi zlate in srebrne podlega za mrtvaške truge po fabričnih cenah, veliko zalogo sveč in veliko zalogo čevljev vsake sorte za male in velike cene in može itd.

POSEBNOST

VRTNA SEMENA

vsake vrste in gotove dobrote.

CENE

tako nizke, da se ni bati tekmovanja.

Na drobno in na debelo.

FRAN WANER-OVA

izdelovalnica sodine vode

v GORICI

via Morelli št. 12.

s podružnico v Volčah, (ktera se nahaja v gostilnici udove (Kofolove) imajočo svoj lastni aparat, in kder se iz tamošnjega vira, po svojih izvrstnih lastnostih daleko znana voda zajemlje,

priporoča

svoje oglenokisle vode, ki se pripravljajo po odličnih aparatih s parno močjo in po najnovjši sistemi.

Lastnik se ni ustrašil ni truda ni stroškov, da ustanovi s tem obrtnijo primerno vsem zahtevam novejšega časa.

Ker mu velja kot najviše vodilo najskrajniša previdnost in snažnost, skrbi in pazi strogo, da je zmes snovij po polnem čista, da so čiste sklenice in orodje. Vselej, predno se sklenice na novo napolnijo, očistijo se s posebno pripravo. Zeló čista je ruda za vse delu potrebnega orodja, isto tako čista je ruda skleničnih okovov, ki so še posebej zaniklovani.

Izdelovalnica izdeluje poleg običajnih proizvodov tudi znane in „kracherln“ imenovane v vseh bažah, ter so v to upotrebovani sadni sokovi odličnega duhá in preprijetnega okusa.